

Ontwerp-Beschikking
Hogere grenswaarden geluid
Spoorweg

Bestemmingsplan Stationsgebied

Burgemeester en Wethouders van de gemeente **Haren**

INHOUD

1. AANLEIDING	3
2. BEOORDELINGSKADER.....	4
3. ONDERZOEK.....	6
4. PROCEDURE.....	8
5. BESLUIT	9

BIJLAGEN 11

1. Overzicht situatie en geluidwaarden
2. Akoestisch onderzoek (separaat)

1. Aanleiding

Vanwege de nabijgelegen spoorweg heerst in het plangebied een verhoogde geluidsbelasting. Binnen het plangebied worden voor geluid gevoelige functies mogelijk gemaakt. Met dit besluit wordt het mogelijk gemaakt te bouwen op locaties waar een verhoogde geluidsbelasting heerst of kan heersen.

Burgemeester en wethouders zijn op grond van artikel 110a van de Wet geluidhinder bevoegd tot het vaststellen van een hogere waarde voor de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting.

De planologische overwegingen om het plan op deze locatie te realiseren zijn opgenomen in het bestemmingsplan.

Uit het uitgevoerde onderzoek is gebleken dat het niet mogelijk is met aanvaardbare maatregelen de geluidsbelasting op de bouwgrens terug te dringen tot de voorkeurswaarde van de Wet geluidhinder. In dat geval biedt de Wet geluidhinder de mogelijkheid een hogere waarde toe te staan in combinatie met extra gevelisolatie.

Bij de bouw van de geluidsgevoelige functies zal er qua isolatie rekening worden gehouden met deze geluidsbelasting zodat een adequaat binnenniveau gewaarborgd blijft.

In de Wet geluidhinder is een expliciete koppeling opgenomen met besluiten op grond van de Wet ruimtelijke ordening.

Conform artikel 4.3 van het Besluit geluidhinder is bij de voorbereiding van dit bestemmingsplan akoestisch onderzoek uitgevoerd. Voor de resultaten verwijzen wij naar het akoestisch onderzoek dat als bijlage bij dit besluit is toegevoegd.

Dit besluit leidt niet tot een toename van de feitelijke geluidsbelasting in de omgeving. Het besluit heeft enkel tot doel om op de beoogde locatie bij de heersende geluidsbelasting vanwege de spoorlijn toch nieuwe woningen te kunnen bouwen.

2. Beoordelingskader

Om een goed verblijfsklimaat qua geluid te bevorderen en te beschermen zijn er voorkeurs- en maximale waarden vastgesteld door de wetgever. Deze hebben zowel betrekking op het geluidsniveau “buiten” als “binnen” geluidgevoelige gebouwen. Het verblijfsklimaat wordt bepaald door een combinatie van factoren waarbij geluid er één is. Als er buiten een verhoogd geluidsniveau heerst, kan er door het nemen van maatregelen zoals bijvoorbeeld gevelisolatie en oriëntatie van buitenruimtes aan een geluidsluwe kant toch sprake zijn van een acceptabel verblijfsklimaat. Het bevoegd gezag bezit enige mate van beoordelingsvrijheid om de hoogte van het beschermingsniveau te bepalen.

Het plangebied ligt binnen een zone langs een spoorweg waarbinnen geluidsnormen gelden van de Wet geluidhinder voor geluidgevoelige bestemmingen (artikel 1 Wgh en art. 1.4 Besluit geluidhinder).

In de Wet geluidhinder zijn normen opgenomen voor de toelaatbare geluidsbelasting vanwege spoorweglawaai. De Wet gaat daarbij uit van een voorkeursgrenswaarde en een ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting. Een geluidsbelasting onder de voorkeursgrenswaarde is zonder meer toelaatbaar. Een geluidsbelasting boven de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting is niet toelaatbaar. In het gebied tussen de voorkeursgrenswaarde en de ten hoogst toelaatbare geluidsbelasting is de geluidsbelasting alleen toelaatbaar na een afwegingsproces. Dit afwegingsproces heeft vorm gekregen in de zogenoemde procedure hogere grenswaarde voor geluid.

Burgemeester en wethouders kunnen ontheffing verlenen van de voorkeursgrenswaarden als maatregelen om de geluidsbelasting te beperken niet mogelijk, wenselijk of doelmatig zijn. In die gevallen kunnen burgemeester en wethouders een hogere waarde voor de toelaatbare geluidsbelasting vaststellen.

Voorkeursgrenswaarde en de maximaal toelaatbare geluidsbelasting

In de Wet geluidhinder is per bron en situatie bepaald wat de voorkeursgrenswaarde en de maximaal toelaatbare geluidsbelasting is. De normen voor gevoelige bestemmingen nabij spoorwegen zijn opgenomen in hoofdstuk 4 van het Besluit geluidhinder. In de onderstaande tabel is aangegeven wat de voorkeursgrenswaarde en de maximaal toelaatbare geluidsbelasting is.

Gevoelig object	Bestaande geluidsbron	Voorkeurs- waarde	Maximale waarde	Wetsartikel
Nieuwe woning	Spoorweg	55 dB	68 dB	Bgh art 4.9, lid 1 Bgh art 4.10
Andere geluidgevoelige gebouwen	Spoorweg	53 dB	68 dB	Bgh art 4.9, lid 2 Bgh art 4.11

Tabel 1: Voorkeurswaarden en maximaal toelaatbare waarden voor spoorwegverkeer

De geluidsnorm is van toepassing op een gevel van een geluidsgevoelige ruimte. Een gevel is een bouwkundige constructie die een ruimte in een woning of gebouw scheidt van de buitenlucht, daaronder begrepen het dak. Een geluidsgevoelige ruimte is een ruimte binnen een woning voor zover die kennelijk als slaap-, woon-, of eetkamer wordt gebruikt of voor een zodanig gebruik is bestemd, alsmede een keuken van ten minste 11 m².

Als een hogere geluidsbelasting op de gevel van een woning wordt toegestaan is een goede geluidwering van de gevel noodzakelijk om een aanvaardbaar binnenklimaat te houden. Het vaststellen van een hogere waarde voor de geluidsbelasting op de gevel mag namelijk niet ten koste gaan van het leefklimaat in de woning. De benodigde isolatie zal bij de behandeling van de aanvraag om een bouwvergunning getoetst worden.

Bij geluidswaarden die boven de maximale waarden uitkomen kan er wel worden gebouwd maar in dat geval zijn er dove gevels noodzakelijk. Dit zijn speciale gevelconstructies die extra bescherming geven tegen geluid van buiten.

Artikel 110a, lid 5 van de Wet geluidhinder bepaalt dat het vaststellen van een hogere grenswaarde voor geluid slechts plaats vindt indien geluid reducerende maatregelen onvoldoende doeltreffend zijn dan wel overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard.

3. Onderzoek

Onderzoek is uitgevoerd naar de geluidsbelasting op voor geluidgevoelige functies binnen het plan. Voor de resultaten hiervan wordt verwezen naar het "Akoestisch onderzoek railverkeer ontwikkeling Stationsgebied Haren" d.d. 26 april 2013 van adviesbureau WMA.

Uit dit onderzoek is gebleken dat er hogere geluidsbelastingen zullen voorkomen dan de voorkeurswaarde van de Wet geluidhinder (55 dB). Onderstaand wordt een samenvatting gegeven.

Stationsresidence

De geluidsbelasting op de gevel van het gebouw gericht op het spoor komt boven de maximale waarde van 68 dB uit. Deze gevel dient als "doof" of "slechthorend" te worden uitgevoerd. Voor de overige geveldelen kan een hogere grenswaarde worden vastgesteld.

Appartementencomplex A en B

De geluidsbelasting op de gevel gericht op het spoor is maximaal 68 dB. Voor de appartementencomplexen kan een hogere grenswaarde voor geluid worden vastgesteld.

Woon-werklocatie

Binnen een klein deel van het plangebied voor de woon-werkfuncties komt de geluidsbelasting boven de maximale waarde van 68 dB uit. Indien binnen dat gebied woningen mogelijk worden gemaakt dienen de gevels gericht op het spoor als "doof" of "slechthorend" te worden uitgevoerd. Voor de overige geveldelen kan een hogere grenswaarde worden vastgesteld.

Oude Middelhorst 16-18

Vanwege het geplande geluidsscherm langs het spoor in het kader van de sanering varieert de geluidsbelasting per hoogte. In een deel van het plangebied komt de geluidsbelasting op een hoogte van 8 meter boven de maximale waarde van 68 dB uit. Op begane grondniveau is de geluidsbelasting op de bouwgrens < 68 dB.

Indien op de grens van het plangebied woningen mogelijk worden gemaakt dienen de gevels gericht op het spoor met een geluidsbelasting > 68 dB als "doof" of "slechthorend" te worden uitgevoerd. Voor de overige geveldelen kan een hogere grenswaarde worden vastgesteld.

Onderzoek naar maatregelen

Er is nader onderzoek uitgevoerd naar mogelijke maatregelen om de geluidsbelasting te beperken. Daarbij zijn bron-, overdrachts- en ontvanger maatregelen in beschouwing genomen.

Bronmaatregelen

Uit het onderzoek is gebleken dat bronmaatregelen in de vorm van het aanbrengen van raildempers redelijkerwijs niet in aanmerking komen voor toepassing.

Afstand

Binnen de 55 dB geluidszone (voorkeurswaarde) staan in Haren zeer veel woningen zonder dat dit tot een onacceptabele situatie leidt. Uit oogpunt van efficiënt ruimtegebruik en vanwege de stedenbouwkundige opzet en doelstelling van dit bestemmingsplan vinden wij het aanhouden van grote afstanden tot het spoor geen aanvaardbare maatregel.

Afscherming

Er staan reeds schermen langs het spoor nabij de spoorwegovergang. Ter plaatse van het appartementencomplex zijn er vanwege de hoogte van het gebouw geen schermen haalbaar.

Isolatie

Er zijn mogelijkheden om bij de bouw van de woningen extra isolerende maatregelen aan de gevel te treffen zodat het leefklimaat in de woning aanvaardbaar is. Bij het maken van het bouwplan kan hiermee rekening worden gehouden en de meerkosten hiervan zijn aanvaardbaar.

Daar waar de geluidsbelasting boven de 68 dB uitkomt, kan de gevel “als doof” worden uitgevoerd. Dit zijn speciale gevelconstructies die extra bescherming geven tegen hoge geluidsbelastingen.

Er bestaat een wettelijke garantie op een maximaal binnenniveau van 33 dB om een aanvaardbaar leefklimaat in een woning te houden (Bouwbesluit). Deze waarde geldt voor elke ruimte in het huis waar mensen langdurig verblijven, dus in ieder geval de woon- en slaapkamer. Deze waarde mag ook niet verhoogd worden. De benodigde isolatie zal bij de behandeling van de aanvraag om omgevingsvergunning getoetst worden.

Wij vinden dit een aanvaardbare maatregel om toe te passen.

Dove gevel

De geluidsbelasting in de buitenlucht op de gevel van het woongebouw dicht bij het spoor is relatief hoog en ligt boven de maximale grenswaarde van 68 dB. Door van deze gevel een zogenaamde dove gevel te maken mag deze hoge geluidsbelasting op grond van de Wet geluidhinder toch worden toegestaan. Gevels die geluidswerend zijn en geen te openen delen bevatten, zijn namelijk niet geluidsgevoelig. Voor dergelijke gevels hoeft ook geen hogere waarde te worden vastgesteld. Dit is bepaald in Artikel 1b, lid 5 van de Wet geluidhinder. Achtergrond hiervan is dat aan een dove gevel mensen niet blootgesteld worden aan geluid vanwege verblijf in een buitenruimte aan die gevel zoals een terras of balkon en bij openstaande ramen bij verblijf in de slaap- of woonkamer. Bij de bouw moet de geluidwering van een dove gevel wel zodanig zijn dat de wettelijke maximale binnenwaarden worden gerespecteerd.

Eventuele buitenruimtes kunnen aan de achterkant van het gebouw gesitueerd worden waardoor er totaal gezien toch een aanvaardbaar leefklimaat ontstaat.

Wij vinden dit een aanvaardbare maatregel om toe te passen. Omdat er aan die gevel geen ramen open kunnen dienen bij het ontwerp wel rekening gehouden te worden met de ventilatie-eisen van het bouwbesluit.

Op grond van de bovenstaande overwegingen zijn wij van mening, dat maatregelen om de geluidsbelasting op de gevels te beperken door bron- en/of overdrachtsmaatregelen te treffen overwegende bezwaren ontmoeten van stedenbouwkundige en financiële aard.

Cumulatie

Onderzocht is of cumulatie in de zin van artikel 110f van de Wet geluidhinder een rol speelt bij de vaststelling van de hogere grenswaarden. Het gaat daarbij om cumulatie van geluid bij een woning vanwege wegverkeerslawaai, spoorweglawaai, industrielawaai en/of luchtvaartlawaai. Daarbij dient de geluidsbelasting van tenminste één andere geluidsbron de voorkeurswaarde te overschrijden.

Als gevolg van wegverkeerslawaai, industrielawaai en luchtvaartlawaai komen er geen geluidsbelastingen voor die de voorkeurswaarde overschrijden. Daarom is er geen sprake van cumulatie van geluid in de zin van artikel 110f van de Wet geluidhinder.

4. Procedure

Van het ontwerp van dit besluit wordt kennis gegeven in de Staatscourant, het huis-aan-huisblad 'Harener Weekblad' en de gemeentelijke website. Vervolgens wordt het ontwerp gelijktijdig met het ontwerpbestemmingsplan Stationsgebied Haren gedurende een periode van zes weken ter inzage gelegd.

Belanghebbenden konden ingevolge de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken, met ingang van de dag na die waarop het ontwerpbesluit is gepubliceerd, een zienswijze indienen bij burgemeester en wethouders van Haren, Postbus 21, 9750 AA te Haren.

5. Besluit

De Wet geluidhinder (Wgh) stelt grenzen aan de geluidsbelasting bij gevoelige bestemmingen, zoals woningen. De geluidsbelasting op de gevel van een woning mag in principe niet hoger zijn dan de wettelijke voorkeursgrenswaarde van 55 dB vanwege spoorweglawaai (Besluit geluidhinder artikel 4.9 lid 1). Het Besluit geluidhinder bepaalt in artikel 4.10 dat een hogere grenswaarde voor spoorweglawaai kan worden vastgesteld tot maximaal 68 dB voor nieuw te bouwen woningen.

Op grond van artikel 110a, lid 1 van de Wet geluidhinder zijn wij bevoegd tot het vaststellen van een hogere waarde voor de toelaatbare geluidsbelasting. Artikel 110a, lid 5 van de Wet geluidhinder bepaalt dat het vaststellen van een hogere grenswaarde voor geluid slechts plaats vindt indien geluid reducerende maatregelen onvoldoende doeltreffend zijn dan wel overwegende bezwaren ontmoet van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige, landschappelijke of financiële aard.

Voor het bestemmingsplan is onderzoek uitgevoerd naar de geluidsbelasting vanwege de spoorlijn Assen-Groningen en naar eventuele maatregelen om deze te beperken. Op basis van dit onderzoek stellen wij vast, dat maatregelen om de geluidsbelasting op de gevels te beperken door bron- en/of overdrachtsmaatregelen te treffen overwegende bezwaren ontmoeten van stedenbouwkundige en financiële aard.

Om een aanvaardbaar binnenklimaat te waarborgen kunnen er isolerende maatregelen worden getroffen.

Wij hechten groot stedenbouwkundig en maatschappelijk belang aan de bouw van nieuwe woningen op de betreffende locatie. Om dit mogelijk te maken, stellen wij hogere waarden vast voor de toelaatbare geluidsbelasting vanwege de spoorlijn Assen-Groningen. Bij ons besluit hierover nemen wij de relevante bepalingen van de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder in acht, waardoor er geen sprake zal zijn van een onacceptabele situatie. Daarom achten wij dit besluit gezien de gemaakte overwegingen verantwoord.

Bij de vaststelling van de hogere grenswaarde speelt de eventuele cumulatie van geluid in de zin van artikel 110f geen rol.

Kadastrale registratie

Het definitieve besluit wordt overeenkomstig artikel 110i van de Wetgeluidhinder geregistreerd bij het kadaster. Kadastrale percelen: HRN01K11180 (ged.), HRN01C3869 (ged.), HRN01C2325 (ged.), HRN01C2325 (ged.), HRN01K9718, HRN01K11180 (ged.).

Uit de voorgaande overwegingen volgt ons besluit.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haren, gelet op de betrokken artikelen van de Wet geluidhinder en het Besluit geluidhinder,

Besluiten:

1. Voor de ten hoogst toelaatbare geluidbelasting vanwege spoorweglawaai op de gevels van woningen een waarde vast te stellen van:
 - a. 68 dB voor appartementencomplex A zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.
 - b. 68 dB voor appartementencomplex B zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.
 - c. 66 dB op de noord- en zuidgevel van de Stationsrecidence zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.
 - d. 68 dB op de meest nabijgelegen woning bij het spoor binnen de woon-werklocatie zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.
 - e. 62 dB en 59 dB op de overige woningen binnen de woon-werklocatie zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1.
 - f. 68 dB op de woningen van het perceel Oude Middelhorst 16 te Haren zoals aangegeven op de kaart in bijlage 1

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haren,

mr. M.P. de Wilde,
directeur /gemeentesecretaris

P. van Veen
Burgemeester

Bijlagen

1. Overzicht situatie en geluidwaarden
2. Akoestisch onderzoek (separaat)

